

Svanenmärkning av
Kosmetiska Produkter
(Utkast till remiss)
Version 2.0

Nordisk Miljömärkning

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag driver Svanenmärkningen på uppdrag av respektive lands regering.

För mer information se webbplatserna:

Danmark:

Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Tel: +45 72 300 450
Fax: +45 72 300 451
www.ecolabel.dk
info@ecolabel.dk

Finland:

SFS-Miljömärkning
Pb 130
FI-00101 HELSINGFORS
Tel: +358 9 1499 331
Fax: +358 9 1499 3320
www.ymparistomerkki.fi
joutsen@sfs.fi

Norge:

Miljømerking
Tordenskiolds gate 6 B
NO-0160 OSLO
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 16 01
www.ecolabel.no
info@ecolabel.no

Island:

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 REYKJAVIK
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
www.svanurinn.is
svanurinn@ust.is

Sverige:

Miljömärkning Sverige AB
SE-118 80 STOCKHOLM
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
www.ecolabel.se
svanen@ecolabel.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring.

Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Svanenmärkning av Kosmetiska produkter

090/Kosmetiska produkter, 18 november 2009

Vad är Svanenmärkta kosmetiska produkter?	1
Varför välja Svanenmärkning?	1
Vilka kosmetiska produkter kan Svanenmärkas?	1
Hur söker man?	2
Vad krävs för att bli Svanenmärkt?	3
1 Miljö- och hälsokrav	4
1.1 Allmänna krav (gäller alla produkttyper)	4
1.2 Specifika krav för utvalda produkttyper	10
2 Krav på emballage	12
2.1 Krav på konsumentupplysning	14
3 Krav till effektivitet/kvalitet	15
4 Kvalitets- och myndighetskrav	16
Marknadsföring	17
Svanenmärkets utformning	18
Efterkontroll	18
Hur länge gäller licensen?	18
Nya kriterier	19
Referenser	19

Bilagor

1	Marknadsföring av Svanenmärkta Kosmetiska produkter
2	Testmetoder för och dokumentation av miljöegenskaper
3	Intyg från producent av kosmetisk produkt
4	Intyg från råvaruproducent
5	Intyg från parfymproducent angående ämnen i parfymblandningar
6	Intyg från producenten av emballage
7	Förnybara råvaror i kosmetika (Frivilligt krav)
8	Beräkningar

Vad är Svanenmärkta kosmetiska produkter?

Svanenmärkta kosmetiska produkter hör till de minst miljöbelastande produkterna inom sin kategori och de uppfyller såväl miljö- som hälsokrav.

Det ställs krav på de använda kemikaliernas klassificering och miljöegenskaper, på användningen av parfym- och färgämnen, på emballage samt på produkternas effektivitet.

Produkterna leds ut till avloppet efter användning, antingen direkt såsom tvål, schampo och tandkräm, eller indirekt vid tvätt av kropp, hår eller kläder såsom lotions, krämer, hårstylingprodukter och make-up. Egenskaper som biologisk nedbrytbarhet, bioackumulerbarhet och giftighet för vattenlevande organismer är därför väsentliga för alla ingredienser. För schampo och tvål gäller detta särskilt tensider, som är de mängd- och funktionsmässigt viktigaste ämnen i produkterna.

Kosmetiska produkter är i direkt kontakt med kroppen. Därför bör de innehålla så få hudirriterande, sensibiliserande eller på andra sätt skadliga ingredienser och föroreningar som möjligt. Hälsokraven fokuserar på allergi och andra möjliga allvarliga effekter. Detta görs genom att krav ställs på de enskilda ämnenas egenskaper och begränsning av specifika ämnen.

Varför välja Svanenmärkning?

- Produkterna får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har en mycket hög kännedom och trovärdighet i Norden.
- Svanenmärket är ett kostnadseffektivt och enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till inköpare och konsumenter.
- Miljöfrågor är komplexa och det kan ta lång tid att sätta sig in i specifika frågeställningar. Svanenmärkning kan ses som en hjälp till detta arbete.
- Svanenmärkning innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav eftersom miljö och kvalitet är två parametrar som går hand i hand. Det betyder att en Svanenlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vilka kosmetiska produkter kan Svanenmärkas?

Alla kosmetiska produkter, som omfattas av EU:s Kosmetikadirektiv, 76/768/EEG, med senare anpassningar (jfr artikel 1), till exempel hudvård, hårvård, dekorativ kosmetik, doft- och hygienartiklar kan Svanenmärkas. Även schampo för djur kan Svanenmärkas. Kosmetiska produkter som marknadsförs som antibakteriella, antiseptiska och/eller desinficerande kan inte Svanenmärkas.

Hur söker man?

Sökanden ska utgå från ”Regler för nordisk miljömärkning” samt miljömärkningskraven i detta dokument.

Varje krav är markerat med bokstaven K (för krav) samt ett nummer.

För att en produkt ska kunna få en Svanenlicens måste samtliga generella krav och relevanta produktspecifika krav i detta dokument uppfyllas.

Symboler i texten

För varje krav är det beskrivet hur det ska styrkas att kravet uppfylls. Det finns också olika symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

- Skicka med
- ☺ Kravet kontrolleras på plats

Ansökan

Ansökan skickas till Nordisk Miljömärkning i det land där kosmetiska produkter ska säljas eller där företaget har sin verksamhet, se adresser på sidan 2. Ansökan består av en ansökningsblankett och dokumentation som visar att kraven uppfylls (finns specificerat i kraven).

Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Gå in på respektive lands hemsida för att få information.

Försäljning i övriga Norden

Om licensen registreras i något annat nordiskt land ges möjligheten att använda Svanenmärket på en större marknad. Då behöver följande skickas in till Nordisk Miljömärkning:

- Ansökningsblankett för registrering alternativt Nordisk ansökningsblankett vid första ansökan*
- Kopia av licensen
- Kopia av etiketten på aktuellt språk
- Dokumentation som visar att nationella särkrav uppfylls i registreringslandet (t.ex. system för återvinning eller rekommenderat fluorinnehåll i tandkräm).
- Eventuellt marknadsföringsmaterial för registreringslandet
- Uppge leverantör/distributör i registreringslandet, då detta är en annan än licensinnehavaren

*Om den sökande redan vid ansökningstillfället anger att produkten ska registreras i andra nordiska länder behövs ytterligare material till registrering (se ovan) inte översändas. Då tar Nordisk Miljömärkning hand om att samla in och skicka dokumentationen ovan till respektive land där produkten ska registreras.

Registreringen är kostnadsfri men årsavgifter måste betalas enligt respektive lands avgiftsregler.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik, blandrecept och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Kostnader

En ansökningsavgift tas ut i samband med att företaget söker licens. Utöver det tillkommer en årsavgift baserad på den Svanenmärkta kosmetiska produktens omsättning. Företaget som söker licens tar hand också om kostnader gällande kontrollbesök som görs i samband med ansökan.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 2.

Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

För att få Svanlicens måste samtliga generella krav och relevanta produktspecifika krav i detta dokument uppfyllas.

1 Miljö- och hälsokrav

Dessa krav gäller samtliga ingående ämnen om inte annat anges.

Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, även tillsatta additiver i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen, vilka ingår i produkter som sköljs av i koncentrationer under 0,01 % (100 ppm) och i produkter som lämnas kvar i koncentrationer under 0,001 % (10 ppm) såvida de inte tillsatts en råvara medvetet och/eller med ett bestämt syfte.

1.1 Allmänna krav (gäller alla produkttyper)

K1 Innehållsdeklaration

Fullständigt recept för produkten ska uppges till Nordisk Miljömärkning.

- Fullständigt recept med uppgifter om de ingående ämnernas kemiska namn, handelsnamn, DID-nummer, INCI-beteckning, cas-nr, ingående mängd, inklusive och exklusive vatten samt ingrediensens funktion i produkten. Om råvarorna består av flera ämnen, ska data för samtliga ingående ämnen anges på receptet. Om uppgifterna om råvarornas sammansättning är hemliga, kan uppgifterna skickas direkt till miljömärkningsorganisationen.

Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande lagstiftning i ansökningslandet, t.ex. bilaga II i REACH (Förordning 1907/2006/EF).

Ingående ämnen

Följande krav gäller både för de ingående ämnena och för deras kända nedbrytningsprodukter.

K2 Klassificering av ingående ämnen

De ämnen som ingår i produkten får inte vara klassificerade enligt tabell 1:

Tabell 1 Klassificering av ingående ämnen

Klassificering	Farosymboler och R-fraser enligt 67/548/EEC ¹	Faroklass, farokategori och faroangivelse enligt 1272/2008/EEC ²
Sensibiliserande*	Xn med R42 eller Xi med R43	Resp.sens 1 med H334 eller Skin sens 1 med H317
Cancerframkallande	Carc med R40, R45 och/eller R49	Carc 1A/1B/2 med H350, H350i och/eller H351
Mutagen	Mut med R46 och/eller R68	Mut 1B/2 med H340 och/eller H341
Reproduktionsskadlig	Repr med R60, R61, R62, R63 och/eller R64	Repr 1A/1B/2 med H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df

*Se separata krav för parfymer och enzymer K11-K13 och K18.

¹ Direktiv 67/548/EEC tills den 1 december 2010 och under övergångsperioden 2010-2015.

² Förordning 1272/2008/EEC från och med den 1 december 2010.

- Säkerhetsdatablad för varje ingrediens enligt förordning 1907/2006/EG.
- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

K3 Miljöfarliga ämnen

Ämnen som är klassificerade miljöfarliga enligt förordning 1272/2008/EEC (från och med den 1 december 2010) eller direktiv 67/548/EEC (tills den 1 december 2010 och under övergångsperioden 2010-2015), får ingå i produkten med högst:

$$100 \cdot c_{H410} + 10 \cdot c_{H411} + c_{H412} \leq 0,5\% /$$

$$100 \cdot c_{R50/53} + 10 \cdot c_{R51/53} + c_{R52/53} \leq 0,5\%$$

där c_i är koncentrationen av ämnen med nämnd klassificering

Upp till 15 % zinkföreningar (klassificerat H410) får dock ingå i zinksalva/-kräm som marknadsförs för att lindra irriterad hud och kan undantas från beräkningen.

- Intyg att kravet är uppfyllt, bilaga 3 och 4 kan användas. Bifoga även en redovisning av mängden (%) R50/53, R51/53 och R52/53 eller H410, H411 och H412. Om data angående ämnets miljöfarlighet (nedbrytbarhet, toxicitet och bioackumulerbarhet) inte finns bedöms ämnet enligt worst case.

K4 SCCP Opinions

Rekommendationer från EUs Vetenskapliga kommitté, SCCP Opinions, ska alltid följas, såvida de inte står i direkt strid med krav i detta kriteriedokument.

SCCPs Opinions kan läsas på

http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/sccp_opinions_en.htm

- Bilaga 3 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknad.

K5 Ämnen som inte får ingå i produkten

Följande ingående ämnen får inte ingå i produkten eller råvaran:

- Silikon och siloxaner
 - Borater och perborater
 - Nitromysk och polycykliska mysker
 - BHT (cas nr 128-37-0)
 - EDTA och dess salter (se dock undantag för fast tvål K45)
 - NTA
 - Triclosan
 - LAS
 - ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EUs rapporter om hormonstörande ämnen (se bilaga 2 för definition).
- EUs rapporter om potentiellt hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på*
http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm
- Ämnen som har bedömts i EU att vara PBT eller vPvB (se <http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/index.php?PGM=pbt>)

- Recept

- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

Nanomaterial/-partiklar

K6 Nanomaterial/-partiklar

Nordisk Miljömärkning har två alternativa krav om nanomaterial och önskar att det under remissen tas ställning till vilket som ska tas med till det slutliga kriteriedokumentet:

Alternativ A

Nanomaterial/partiklar (*olösliga eller biopersistenta och medvetet tillverkade mikroskopiska partiklar med dimensioner mindre än 100 nanometer*) får inte ingå, undantaget solskyddsprodukter, där UV-filter TiO_2 är tillåten oavsett partikelstorlek.

Alternativ B

Nanomaterial/partiklar (*olösliga eller biopersistenta och medvetet tillverkade mikroskopiska partiklar med dimensioner mindre än 100 nanometer.*) får inte ingå.

Om det framkommer dokumentation som säkrar att användning av nanomaterial/partiklar till vissa syften inte kan medföra miljö- och/eller hälsoproblem, kan Nordisk Miljömärkning ändra på kravet.

- Recept
- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

Nedbrytbarhet

K7 Tensider

Alla rengörande/tvättaktiva tensider ska vara lätt nedbrytbara och anaerobt nedbrytbara.

För tandkräm gäller dock att alla rengörande/tvättaktiva tensider ska vara lätt aerobt nedbrytbara. Tandkräm får inte innehålla sodiumlaurylsulfat (SLS).

- Redogörelse för nedbrytbarhet enligt bilaga 2 eller hänvisning till DID-listan.
- För tandkräm: Bilaga 3 eller motsvarande intyg ifylld och undertecknad.

K8 Schampo, balsam, fast och flytande tvål, rengöringsmjölk, skrubbkrem och badskum - aNBO och anNBO

Innehållet av organiska ämnen (se separata krav K6 för rengörande/tvättaktiva tensider) som inte är lätt nedbrytbara enligt bilaga 2, ska inte överstiga följande gränsvärden (se tabell 2):

Tabell 2 Gränsvärden till aNBO och anNBO

	aNBO (mg/g AI*)	anNBO (mg/g AI*)
Schampo, dusch, balsam, badskum, rengöringsmjölk/gel, skrubbkrem	15**	15**
Fast tvål	5	5

	aNBO (mg/dos***)	anNBO (mg/dos***)
Flytande tvål	2,5**	2,5**

*Med aktivt innehåll(AI) menas mängden (vikt) av alla organiska ämnen som ingår i produkten, exklusive ingrediensernas vatteninnehåll. Gnugg- eller slipmedel i handvättmedel och skrubbkrem medräknas dock inte.

**om produkten klarar ett effektivitetstest för milda produkter (K43), undantas polymererna från detta krav. Dessa polymerer ska vara nedbrytbara enligt OECD 302.

*** En dos motsvarar den maximala mängden som ett fullt tryck ger i varje dispenser eller handpump produkten säljs till/med, dock minst 0,5 g. Om produkten inte säljs till någon speciell typ av dispenser eller om dosen inte kan bestämmas eftersom det inte finns dispenser eller handpump, sätts dosen till 0,75 g för skumtvål och 1,5 g för övrig flytande tvål.

- Beräkning av mängden (mg) av aNBO och anNBO/ g AI samt redogörelse för nedbrytbarhet enligt bilaga 2 eller hänvisning till DID-listan.

K9 Läpprodukter, solskyddsprodukter, hårvax och fettkrämer

För läpprodukter, solskyddsprodukter, hårvax och fettkrämer (definition i bilaga 2) gäller följande:

Minst 50 vikt-% av de organiska ingående ämnena ska vara lätt nedbrytbara (OECD 301 A-F) och 45 % ska antingen ha

- lägsta akvatisk toxicitet EC/LC50 > 10 mg/l och inte vara biotillgängliga (molvikt > 700 g/mol) och/eller
- lägsta akvatisk toxicitet EC/LC50 > 10 mg/l och vara potentiellt bionedbrytbara (OECD 302 A-C)

- Redogörelse för nedbrytbarhet, toxicitet och biotillgänglighet enligt bilaga 2 eller hänvisning till DID-listan. (EC/LC50 ska uppges för minst två organismgrupper).

K10 Andra kosmetiska produkter

De organiska ingredienserna i produkten ska uppfylla ett av följande krav (vatten och fibermaterial i våtservetter inte medräknat):

- A. Minst 95 vikt-% av de organiska ingående ämnena ska vara lätt nedbrytbara (OECD 301 A-F) alternativt
- B. Minst 75 vikt-% av de organiska ingående ämnena ska vara lätt nedbrytbara (OECD 301 A-F) och övriga 20 % ska antingen ha
 - lägsta akvatisk toxicitet EC/LC50 > 10 mg/l och inte vara biotillgängliga (molvikt > 700 g/mol) och/eller
 - lägsta akvatisk toxicitet EC/LC50 > 10 mg/l och vara potentiellt bionedbrytbara (OECD 302 A-C)

- Redogörelse för nedbrytbarhet, toxicitet och biotillgänglighet enligt bilaga 2 eller hänvisning till DID-listan. (EC/LC50 ska uppges för minst två organismgrupper).

Färger

K11 Bioackumulering

Organiska färgämnen ska inte vara bioackumulerbara enligt bilaga 2 punkt 4 ($BCF \leq 500 / \log K_{ow} \leq 4$), alternativt ska färgen vara godkänd för användning i livsmedel.

- Angivelse av E-nummer (tilldelat nummer i samband med godkännande av livsmedel) alternativt ett experimentellt bestämt BCF-värde (biokoncentrationsfaktor) eller $\log K_{ow}$ -värde (logaritmisk fördelningskoefficient oktanol/vatten), se beskrivning i bilaga 2. Bilaga 3 och 4 kan användas.

Metaller

K12 Metaller

Barium, bly, kvicksilver, kadmium eller sexvärt krom ska inte finnas i någon råvara i koncentrationer över 0,1 ppm (0,0001 %).

- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

Parfyer och andra doftande tillsatser

K13 IFRA

Parfyer ska tillsättas enligt IFRAs riktlinjer.

IFRAs (International Fragrance Association) riktlinjer finns att läsa på www.ifra.org/Home/Code,%20Standards%20Compliance/Code-of-Practice/page.aspx/88

- Bilaga 3 eller motsvarande intyg ifylld och undertecknad.

K14 Spädbarns- baby- och barnprodukter

Parfyer och andra doftande tillsatser får inte tillsättas spädbarns- baby- och/eller barnprodukter.

Som spädbarns- baby- och/eller barnprodukter anses produkter som marknadsförs för eller har ord som spädbarn, baby och/eller barn (<12 år) på etiketten.

- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknad.
- Recept
- Etikett

K15 Mängden parfym

Ett parfymämne eller andra doftande tillsatser som är bedömda som sensibiliserande med riskfras R43 (H317), eller som innefattas av de 26 deklarationspliktiga parfymämnena får ingå med mindre än 0,001 % (10 ppm) i leave-on produkter och mindre än 0,01 % (100 ppm) i rinse-off produkter.

- Bilaga 5 eller motsvarande intyg ifylld och undertecknad samt parfymspecifikationer.
- Recept

Konserveringsmedel

Dessa krav gäller även för antibakteriella, desinficerande och mikrobiella ämnen.

K16 Användning av konserveringsmedel

Användning av konserveringsmedel till annat än konserverande ändamål är inte tillåten.

- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

K17 Bioackumulation

Konsveringsmedel ska inte vara bioackumulerbara enligt bilaga 2 punkt 4 ($BCF \leq 500 / \log K_{ow} \leq 4$).

- Angivelse av BCF-värde eller $\log K_{ow}$ -värde, se beskrivning i bilaga 2. Bilaga 3 och 4 kan användas.

UV-filter

K18 UV-filtrets funktion

UV-filter får endast tillsättas leave-on produkter och enbart för att skydda konsumenten – inte produkten. Se även krav K36, K37 och K41.

- Bilaga 3 och 4 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.
Se K1

K19 UV-filtrets miljöegenskaper

Alla organiska UV-filter som ingår i produkten:

- ska inte vara bioackumulerbara enligt bilaga 2 punkt 4 ($BCF \leq 500 / \log K_{ow} \leq 4$) eller
- ska ha en lägsta giftighet med $LC_{50}/EC_{50}/IC_{50} > 10,0$ mg/l

- Ange ett av nedanstående värden:
- BCF-värde/ $\log K_{ow}$ -värde,
 - lägsta $LC_{50}/EC_{50}/IC_{50}$ -värde (EC/LC50 ska uppges för minst två organismgrupper).

Polymerer

K20 Innehåll av monomerer

Polymerer ska innehålla mindre än 100 ppm monomerer mätt på nyproducerad polymerdispersion om monomeren är klassificerad som CMR, se K2, sensibiliserande med R42 och/eller R43 (H334, H317), miljöfarliga med R50/53 eller R51/53 (H410/H411) eller som är potentiellt hormonstörande (se bilaga 2 för definition).

- Angivelse av restmonomerer i polymeren som är klassificerade enligt kravet ovan samt intyg från polymerproducent att kravet uppfylls t.ex. med hjälp av specifikationer och/eller analysresultat.

Enzymer

K21 Klassificering av enzymer

Enzymer ska vara i inkapslad form som ett icke dammande granulat eller som slurry. Enzymer får tillsättas även om de uppfyller klassificering som sensibiliserande med R42 (H334) och R43 (H317).

Enzymer får inte tillsättas till sprayprodukter.

- Intyg från enzymproducent eller upplysningar från säkerhetsdatablad.
Intyg från producent av sprayprodukter att enzymer inte har tillsatts.

1.2 Specifika krav för utvalda produkttyper

Kraven i detta kapitel gäller endast de nämnda produkttyperna. Det ska dock betonas att samtliga krav i kapitel 1.1 också måste vara uppfyllda.

Schampo, balsam fast och flytande tvål, badskum, skrubbkrem och rengöringsmjölk/-gel

K22 Kritisk utspädningsvolym (CDV)

Produktens kritiska utspädningsvolym (CDV) får inte överstiga gränsvärdena i tabell 3 för $CDV_{kronisk}$ för relevant produkttyp.

Tabell 3 Gränsvärden till CDV

Produkttyp	CDV _{kronisk} (l/g AI)
Schampo, duschkräm, balsam, rengöringsmjölk/-gel, skrubbkrem, badskum	13000
Fast tvål	3 000

	CDV _{kronisk} (l/dos*)
Flytande tvål	2100

Beräkningen av CDV är baserad på upplysningar om de enskilda ämnenas giftighet och nedbrytbarhet i vattenmiljö. CDV uttrycks i liter/g AI eller liter/dos och beräknas för samtliga ämnen i produkten efter formeln i bilaga 8.

** En dos motsvarar den maximala mängden som ett fullt tryck ger i varje dispenser eller handpump produkten säljs till/med, dock minst 0,5 g. Om produkten inte säljs till någon speciell typ av dispenser eller om dosen inte kan bestämmas eftersom det inte finns dispenser eller handpump, sätts dosen till 0,75 g för skumtvål och 1,5 g för övrig flytande tvål.*

- Beräkning av $CDV_{kronisk}$ för produkten. (Kalkyblad för beräkning finns att tillhandahålla från Nordisk Miljömärkning).

Hänvisning till DID-listan, version godkänd i januari 2007 eller senare versioner. För ämnen som inte finns på DID-listan ska parametrarna beräknas utifrån vägledningen i DID-listans part B och tillhörande dokumentation presenteras.

DID-lista: "Detergent Ingredient Database"-lista, se bilaga 2 för närmare beskrivning.

K23 Innehåll av EDTA och fosfonater i fast tvål

Ethylendiamintetraacetat (EDTA) och dess salter (t.ex. cas nr 64-02-8) accepteras i fast tvål.

Sammanlagd tillsatt mängd av EDTA och dess salter samt fosfonater ska maximalt vara 0,6 mg/g AI.

- Beräkning av mängden (mg) av EDTA och fosfonater / g AI.

Hårvårdsprodukter**K24 Krav på färgämnen i hårfärger**

Hårfärger ska uppfylla kraven under K11 och vara godkända i kosmetikadirektivets bilaga 4.

- Angivelse av CI-nr och angivelse av E-nummer, alternativt logK_{ow}-värde eller BCF-värde. Bilaga 3 kan användas.

Läpprodukter, tandkräm och munhygienprodukter**K25 Aromämnen, färger och konserveringsmedel**

Aromämnen, färger och konserveringsmedel som används i dessa produkter ska vara godkända som livsmedelstillsatser.

- Angivelse av E-nummer och/eller sökresultat från EUs databas över aromämnen (http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/flavouring/database/dsp_search.cfm) och/eller intyg från leverantör av aromämnen som styrker att aromen är godkänd att använda i livsmedel.

Hygienprodukter, våtservetter**K26 Material**

Material i våtservetter ska uppfylla minst ett av följande krav för relevant fibertyp:

Viskos, polymerer (PE, PP, PET):

Krav för relevant material i kapitel 2 i Nordisk Miljömärknings kriterier för Hygienprodukter version 5.0 eller senare.

Papper (mjukpapper):

Material som har licens enligt, eller som uppfyller kraven till, Nordisk Miljömärknings kriterier för mjukpapper version 4.0 eller senare eller har licens enligt EUs kriterier för Mjukpappersprodukter antagna 2009 eller senare.

Bambufiber:

Bambu ska uppfylla relevanta kriterier som finns specificerade i Nordisk Miljömärknings basmodul för papper (version 2.0 eller senare).

Andra vegetabiliska fibrer (till exempel bomull, lin, jute, hamp):

Andra vegetabiliska naturfibrer som används till Svanenmärkta våtservetter måste vara ekologiskt odlade eller odlade i en omlägningsfas till ekologisk produktion.

Ekologiska fibrer är fibrer som är framställda och kontrollerade enligt Europarådets förordning (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktionsmetod för lantbruksprodukter. Eller produkter som är framställda på motsvarande sätt och under motsvarande kontrollarrangemang. Exempel på detta är: KRAV, SKAL, IFOAM, IMO, Kba, OCIA, TDA, DEMETER m.fl.

- ☒ Viskos, polymerer: Dokumentation enligt kriterier för hygienprodukter version 5.0 eller senare, alternativt en kopia av licensen från Nordisk Miljömärkning med information om godkända material till Svanenmärkta hygienprodukter.
- Papper: En kopia av licensen från Nordisk Miljömärkning eller dokumentation enligt kriterier för mjukpapper version 4.0 eller senare eller kontrakt från kompetent organ för EUs miljömärkning.
- Bambu: Dokumentation enligt Nordisk Miljömärknings basmodul för papper (version 2 eller senare, förväntas antagen sommaren 2009).
- Andra vegetabiliska naturfiber: Certifikat på ekologisk produktion eller produktion i omlägningsfas och ett intyg från fiberleverantör och spinneri att det är fibrer från den produktion som beskrivs i certifikatet som används till Svanenmärkta våtservetter.

Förnybara råvaror i kosmetika (Frivilligt krav)

K27 Märkning med "Baserat på hållbara naturråvaror"

Om > 50 % (w/w) av aktivinnehållet är av vegetabiliskt ursprung och > 95 % (w/w) av alla ingående organiska ämnen i produkten är förnybara och samtidigt uppfyller kraven om hållbarhet och spårbarhet i bilaga 7, kan produkten ha texten "Baserat på hållbara naturråvaror" under Svanenmärket.

- ☒ Dokumentation enligt bilaga 7.

Produkter för djur

K28 Parfym och färg i produkter för djur

Parfym och färg får inte ingå i produkter för djur.

- ☒ Bilaga 3 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknad.

2 Krav på emballage

Alla krav gäller enbart primäremballage (dvs. förpackningar som är utformade på ett sådant sätt att de på försäljningsstället utgör en säljenhet för den slutliga användaren eller konsumenten) inklusive etikett och infoblad.

K29 Mängden emballage

Emballaget ska uppfylla följande beräkning. Se mer information i bilaga 8. Mer än två lager emballage tillåts inte.

$$\frac{Vikt_{total} + Vikt_{icke\ postconsumer\ recycled}}{2t} \leq 7 \times \ln(Vol_{produkt} + 1) + 0,045 \times Vol_{produkt} + 5 + \frac{Vikt_{pump}}{2}$$

$Vikt_{total}$ = vikten av hela primäremballagen (inkl. etikett + infoblad) i gram

$Vikt_{icke\ postconsumer\ recycled}$ = vikten av den delen av emballagen som inte är från postconsumer recycling i gram

$Vikt_{pump}$ = vikten av eventuell doseringspump i gram

t = returantal

\ln = den naturliga logaritmen

$Vol_{produkt}$ = volymen av produkten i ml

- Beskrivning av emballage
Vikten av primäremballage och produkt samt beräkning enligt ovan (Kalkyblad för beräkning finns att tillhandahålla från Nordisk Miljömärkning).

K30 Typen av emballage

Alla delar i emballaget ska kunna materialsorteras var för sig (papper, kartong, plast, metall, glas). Delar av blandade material som inte kan materialsorteras är inte tillåtna med undantag av pumpdelar.

Detta krav gäller inte tryckbehållare.

- Materialspecifikation inklusive beskrivning av alla komponenter (kapsyl, pump, lock, osv.).

K31 Plastemballage

Plastemballage (inklusive etiketter) som innehåller PVC eller plast baserad på andra typer av halogenerat material får inte användas.

För att underlätta identifikation vid eventuell återanvändning ska primäremballage av plast vara märkt enligt DIN 6120, del 2 eller motsvarande.

Kapsyler och pumpar är dock undantagna krav på märkning.

- Bilaga 6 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknad.
Märkning kontrolleras genom emballageprov/varuprov/bild på emballage/kontrollbesök.

K32 Metallemballage

Metallemballage får bara användas i sprayflaskor/drivgasflaskor för hårstylingprodukter och rakkräm. Smådelar av metall, t.ex. delar i en handpump eller förseglingsfolie över mynningen är tillåtna.

- Emballageprov/varuprov/bild på emballage/kontrolleras på plats

K33 Papper, kartong eller pappemballage

Emballagepapper/-kartong/-papp får inte vara blekt med klorgas.

- Bilaga 6 eller motsvarande intyg ifyllt och undertecknad.

K34 Doseringsanordning

Emballaget ska utformas så att korrekt dosering underlättas, t.ex. genom att öppningen inte är för stor eller att doseringspump, dispenser eller liknande underlättar korrekt dosering. För flytande tvål ska ingen pump eller dispenser som säljs i samband med produkten ge mer än 2,5 g tvål per fullt tryck.

- Beskrivning av doseringsanordning.

2.1 Krav på konsumentupplysning

K35 Informationstext

På följande produkter:

- Rengöringsprodukter, t.ex. rengöringslotion och ögonmakeup-remover
- nagellackborttagningsmedel
- våtservetter

ska följande eller motsvarande informationstext framgå på etiketten: ”Undvik att kasta bomull eller papper med produkten på i toaletten eller avloppet. Kasta det i sophinken istället.”

På följande produkter:

- nagellack
- nagellackborttagningsmedel
- aerosolflaskor

ska följande eller motsvarande informationstext framgå på etiketten: ”Undvik att kasta föråldrad/kasserad produkt i toaletten, avloppet eller sophinken. Lämna det vid miljöstationen för farligt avfall i stället.”

Kontakta Nordisk Miljömärkning för informationstexter som gäller för aktuellt land.

Etikett eller emballageprov.

K36 Informationstext - Solskyddsprodukt

Solskyddsprodukt ska vara försedd med en vägledande dosering och ha följande eller motsvarande informationstext på etiketten:

”Det effektivaste skyddet mot solens strålar är att hålla sig i skuggan eller vara påklädd.”

”Det är viktigt att den rekommenderade doseringen följs, annars ges inte det förväntade skyddet.”

”Applicera krämen ofta så att du är skyddad hela tiden, särskilt när du svettas eller när du har badat och torkat dig.”

Kontakta Nordisk Miljömärkning för informationstexter som gäller för aktuellt land.

Etikett eller emballageprov.

K37 Märkning - Solskyddsprodukt

Märkning av solskyddsprodukter med SPF-faktor ska följa Kommissionens rekommendation den 22 september 2006, och följande deklARATION anges på produkten:

Solskyddsfaktor 6 och 10: Lågt skydd

Solskyddsfaktor 15, 20 och 25: Medium skydd

Solskyddsfaktor 30 och 50: Högt skydd

Solskyddsfaktor 50+: Mycket högt skydd

Etikett eller emballageprov.

K38 Marknadsföringspåståenden/product claims

Ifall det på produkten anges ett innehåll av ekologiska ingredienser, ska det tydligt framgå hur stor procent del av ingredienserna som är ekologiska.

- Etikett samt certifikat för de ekologiska ingredienserna.

3 Krav till effektivitet/kvalitet**K39 Effektivitet/kvalitet**

Produkten ska ha en tillfredsställande effektivitet/kvalitet. Detta kan visas genom att göra ett relevant test. Testen ska som minimum innehålla test av de egenskaper produkten marknadsförs med. Om det finns ett erkänt test (se t.ex. K41 för solskyddsprodukter), ska detta användas. För övriga produkter kan ett test vara ansökarens interna kvalitetstest, en konsumenttest med minst 10 testpersoner eller ett test där man jämför med en likvärdig produkt. Colipa riktlinjer för Efficacy Evaluation of Cosmetic Products ska följas.

- Beskrivning av testet samt testresultat. Om konsumenttest används ska alla returnerade ifyllda och underskrivna testrapporter, samt rapport som beskriver vilka och hur många som blivit tillfrågade tillsammans med en sammanställning av resultaten skickas in.

K40 Säkerhet

Den säkerhetsutvärderingen som ska göras i enlighet med Kosmetikadirektivet, artikel 7a, ska sammanfattas för Nordisk Miljömärkning.

- Sammanfattning av säkerhetsutvärderingen i enlighet med Kosmetikadirektivet EEC/76/768, artikel 7a.

Särkrav för solskyddsprodukter**K41 Effektivitet, UVA och UVB**

För solskyddsprodukter ska det dokumenteras att Kommissionens rekommendation den 22 september 2006, efterlevs med hänsyn till effektivt skydd mot både UVB och UVA.

- Beskrivning av testet samt testresultat.

Särkrav för tandkräm**K42 Effektivitet, fluor**

Tandkräm ska innehålla fluor enligt de nationella rekommendationerna för fluorinnehåll. Om tandkrämen är fluorfri eller har en lägre fluorhalt än rekommenderat ska det finnas bevis för att effekten ändå är motsvarande en fluortandkräms effekt. Detta dokumenteras genom vetenskapliga publikationer, rekommendation av experts (tandläkare) och in-vivo test.

- Recept eller kopia av publikationer, rekommendationer och testresultat enligt ovan.

Särkrav för milda produkter

K43 Effektivitet, mildhet

Om produkten marknadsförs som mild ska ett testresultat som styrker mildheten (t.ex. HET-CAM eller RBC test) bifogas.

- Etikett, produktinformation och testresultat.

4 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

Om producenten av en kosmetisk produkt har ett certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14 001 eller EMAS, där följande rutiner är implementerade räcker det att den ackrediterade revisorn intygar att kraven har implementerats.

K44 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner.

Ingen dokumentation krävs men Nordisk Miljömärkning kan dra in licensen om kravet inte uppfylls.

K45 Ansvarig för Svanen

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

- Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

K46 Dokumentation

Licensinnehavaren ska kunna uppvisa kopia av ansökan samt fakta- och beräkningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument från underleverantörer och liknande) för den dokumentation som sänts in i samband med ansökan.

- Kontrolleras på plats.

K47 Kosmetiska produktens kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att kvaliteten i produktionen av den Svanenmärkta kosmetiska produkten inte försämras under licensens giltighetstid.

- Rutiner för att sammanställa, och vid behov åtgärda, reklamationer eller klagomål gällande kvaliteten på de Svanenmärkta kosmetiska produkterna.

K48 Planerade ändringar

Planerade ändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

- Rutiner som visar hur planerade ändringar hanteras.

K49 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

- Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

K50 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska ha spårbarhet på den Svanenmärkta kosmetiska produkten i produktionen.

- Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

K51 Retursystem

Relevanta nationella regler, lagar och/eller branschavtal beträffande retursystem för produkter och emballage ska uppfyllas i de nordiska länder där de Svanenmärkta kosmetisk produkt marknadsförs.

- Intyg från sökanden om anslutning till befintliga avtal om återvinning/omhändertagande.

K52 Marknadsföring

Marknadsföring av Svanenmärkta kosmetiska produkter ska ske enligt ”Regler för nordisk miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

- Ifylld bilaga 1.

Marknadsföring

Miljömärket Svanen är ett varumärke med mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden. Den Svanenmärkta kosmetiska produkten får marknadsföras med Svanenmärket så länge licensen är giltig.

Märket ska placeras så att det inte uppstår tvivel om vad märkningen avser och så att det framgår att det är den kosmetiska produkten som är miljömärkt.

Mer om marknadsföring finns att läsa i ”Regler för nordisk miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Svanenmärkets utformning

Svanenmärket har följande utformning:

licensnummer

Varje licens får ett unikt sex-siffrigt licensnummer som ska användas tillsammans med märket.

Om K26 uppfylls kan undertexten ”Baserat på hållbara naturråvaror” användas.

Mer om märkets utformning finns att läsa i ”Regler för nordisk miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att Svanenmärkta kosmetiska produkter uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att en Svanenmärkt kosmetisk produkt inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium. Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Hur länge gäller licensen?

Nordisk Miljömärkning fastställde kriterierna för kosmetiska produkter den XXXXXX och de gäller till och med XXXXXX.

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och tills dessa kriterier slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Om följande listor och dokument som det hänvisas till i detta dokument (SCCP opinions, K4 och hormonstörande ämnen, K5) ändras under licensens giltighetstid ges som standard en övergångsperiod på 3 månader från offentliggörelsen av de nya listorna för att göra de ändringar/omformuleringar som krävs för att produkten ska uppfylla alla krav igen. Nordisk Miljömärkning kan besluta en annan längd på övergångsperioden och ska, om så sker, informera alla licensinnehavare och ansökande om detta.

Nya kriterier

I kommande kriterier kommer följande områden att utvärderas:

- Förnybara råvaror och hållbarhet
- Ekologiska råvaror

Referenser

Andersen F (2006): Sunde råd om tør hud. Netdoktor

<http://www.netdoktor.dk/sunderaad/fakta/toerhud.htm>

DID-lista (2007): Detergents Ingredients Database (DID-list) Part A. List of ingredients January 2007 + Part B

DIN 2120-2 Packstoffe und Packmittel aus Kunststoff – Teil 2: Zusatzbezeichnung. Dezember 1996.

Colipa (2008): Guidelines - Efficacy Evaluation of Cosmetic Products. 5 May 2008

EU (1967): Ämnedirektivet, 67/548/EEC och 1999/45/EEG med anpassningar

EU (1976): Kosmetikadirektivet, 76/768/EEG med anpassningar

EU (1991): RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel

EU (2006a): REACH förordning 1907/2006

EU (2006b): Kommissionens rekommendation den 22 september 2006 om solskyddsmedels effektivitet och påståenden om detta. (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0039:0043:sv:PDF>)

EUs rapporter om hormonstörande ämnen:

http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm

EUs databas över aromämnen:

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/flavouring/database/dsp_search.cfm

EUs lista över ämnen som har evaluerats att vara PBT eller vPvB :

<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/index.php?PGM=pbt>

EU Blomman (2009???):KOMMISSIONENS BESLUT den x yy 2009 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till mjukpappersprodukter

Ronald E. Hester, Roy M. Harrison, Michael Balls (2006): Alternatives to animal testing. Royal Society of Chemistry (Great Britain), 2006. Available in <http://books.google.fi/books?id=1dPnLZ47fOAC>

HET-CAM test: <http://www.hetcam.com/>

Informationscenter for Miljø og Sundhed (2003): Vurdering af fedtcreme til børnepleje. Informationscenter for Miljø og Sundhed

Nordisk Miljömärkning (2006): Svanmärkning av Mjukpapper. Version 4. 23 mars 2006.

Nordisk Miljömärkning (2008): Svanemerking av Hygienprodukter, version 5. 5 mars 2008.

Nordisk Miljömärkning (2009): Svanmärkning av Pappersprodukter — Basmodul, version 2.

OECD Guideline for testing chemicals 301 A-F Ready biodegradability

OECD Guideline for testing chemicals 302 A-C Inherent biodegradability

SCCPs Opinions:

http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/sccp_opinions_en.htm

Bilaga 1

Marknadsföring av Svanenmärkta kosmetiska produkter

Vi bekräftar härmed att vi känner till reglerna för användning av det nordiska miljömärket Svanen enligt ”Regler för nordisk miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner och vi försäkrar att marknadsföringen av den Svanenmärkta kosmetiska produkten ska genomföras enligt dessa regler.

Vi bekräftar också att vi har kunskap om innehållet i kriterierna för Svanenmärkning av kosmetiska produkter.

Vi försäkrar att de inom vårt företag som marknadsför de Svanenmärkta kosmetiska produkterna ska informeras om kriterierna för Svanenmärkning av kosmetiska produkter samt ”Regler för nordisk miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Ort och datum

Företag

Underskrift, kontaktperson

Namnförtydligande

Telefon

Underskrift, marknadsföringsansvarig

Namnförtydligande

Telefon

Vid personalbyte ska ett nytt intyg skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Bilaga 2 Testmetoder för och dokumentation av miljöegenskaper

1 Krav till analyslaboratoriet

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om
- producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

2 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används ska dessa bedömas av en oberoende instans för att säkerställa att även resultaten är likvärdiga. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan.

3 Akut akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet används testmetod nr 201, 202 och 203* i OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andra likvärdiga testmetoder.

**Kommissionen har förbjudit djurtest av ingredienser till kosmetiska produkter från mars 2009. För att bestämma akvatisk toxicitet gäller förbudet dock bara test med fisk (invertebrater ingår inte). Således ska OECD test guideline nr 203 (akut toxicitet – fisk) till dokumentation av akut toxicitet framöver inte kunna användas. Resultat av akut toxicitetstest med fisk som är framtagna före mars 2009 kan dock fortfarande användas.*

4 Bioackumulering

Om ett ämne testats för bioackumulerande förmåga på fisk enligt OECD 305 A-E och dess högsta mätt biokoncentrationsfaktor (BCF) är > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart. Om uppmätt BCF värde inte finns, anses ett ämne vara bioackumulerbart om ämnets $\log K_{ow} \geq 4,0$ enligt 107, 117 eller 123 OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller motsvarande, såvida inte annat påvisats. Om högsta uppmätta BCF ≤ 500 anses ämnet inte vara bioackumulerbart även om $\log K_{ow} \geq 4,0$. Om högsta uppmätta BCF > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart även om $\log K_{ow} < 4,0$.

OECDs testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datormodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningarna ligger nära gränsvärdena eller om Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

5 Aerob nedbrytbarhet

För lätt biologisk nedbrytbarhet används testmetod nr 301 (A till F) eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144).

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultat från sådana metoder ska i så fall utvärderas av en opartisk instans.

6 Anaerob nedbrytbarhet

För anaerob nedbrytbarhet används ISO 11734, OECD 311, ECOTOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdiga testmetoder. För att ett ämne ska betraktas som anaerobt nedbrytbart i ISO-testen krävs > 60 % mineralisering efter 60 dagar (motsvarar >60% ThOD/ThCO₂ eller > 70% DOC reduktion).

Ämnen som inte är tensider och som inte finns i DID-listan kan undantas från krav om anaerob nedbrytbarhet om de är:

- lätt aerobt nedbrytbara och har låg adsorption ($A < 25\%$) eller
- lätt aerobt nedbrytbara och har hög desorption ($D > 25\%$) eller
- lätt aerobt nedbrytbara och inte potentiellt bioackumulerbara

För fastställande av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 "Water quality – Adsorption of substances on activated sludge".

7 Potentiell nedbrytbarhet

För potentiell (inherent) nedbrytbarhet används testmetod nr 302 (A till C) i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144). För att ett ingående ämne ska betraktas som potentiellt nedbrytbart ska det i testen uppnå minst 70 % mineralisering (> 70 % BOD/ DOC/COD reduktion) efter 28 dagar.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultaten från sådana metoder ska i så fall utvärderas av en opartisk instans.

8 Potentiellt hormonförstörande ämnen

Ett potentiellt hormonstörande ämne är ett exogent ämne eller blandning av ämnen som ändrar på funktionen(er) av det hormonella systemet och således förorsakar allvarliga hälsoeffekter hos en opåverkad organism, dess avkomma eller populationer.

Nordisk Miljömärkning räknar med alla ämnen som i EU anses vara potentiellt hormonförstörande (klasser 1, 2 och 3b). Ifall det sker ändringar i EUs listor, är det de senast uppdaterade rapporterna som gäller. De senaste rapporterna kan hämtas från http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm

9 DID-listan

DID-listan är en gemensam lista för EU:s miljömärkning och Nordisk Miljömärkning. Listan är utarbetad i samarbete med intressenter från både konsument- och miljöorganisationer och industrin och innehåller information om giftighet och nedbrytbarhet för en rad ämnen som kan tänkas användas för produkter inom det kemisk/tekniska området. Ämnena som finns på DID-listan är inte ett uttryck för vilka ämnen som finns i miljömärkta produkter.

DID-listan kan inte användas för dokumentation av toxicitet för de enskilda ämnena i anslutning till klassificeringsreglerna. Här ska uppgifter från säkerhetsdatablad, litteratur eller råvaruproducent användas.

Den separata DID-listan kan rekvideras hos miljömärkningsorganisationen eller via de respektive ländernas webbplatser, se sidan två.

För de här kriterierna gäller DID-listan som är fastställd i januari 2007 eller senare versioner.

10 Fettkräm

Fettkräm kan definieras som produkter med 70 % fett (Andersen, 2006), men enligt Informationscenter for Miljø og Sundhed (2003), kan även kräm med 60 % fett ha samma funktion. Därför är vår definition av fettkräm kräm med 60 % eller mer fett.

Bilaga 3 – Intyg från producent av kosmetisk produkt

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av kosmetiska produkter.

Produktens namn: _____

Produkttyp: _____

Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, även tillsatta additiver i ingredienserna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen, vilka ingår i produkter som sköljs av i koncentrationer under 0,01 % (100 ppm) och i produkter som lämnas kvar i koncentrationer under 0,001 % (10 ppm) såvida de inte tillsatts en råvara medvetet och med ett bestämt syfte.

	Ja	Nej
Har ämnen tillsatts produkten som är klassificerade som cancerframkallande, mutagena, reproduktionsskadliga, allergena med R42 och/eller R43 eller potentiellt hormonstörande?	☐	☐
Har SCCPs utvärderingar följts?	☐	☐
Innehåller produkten silikon och/eller siloxaner?	☐	☐
Innehåller produkten borat eller perborat?	☐	☐
Har nitromusk eller polycykliska muskförbindelser tillsatts produkten?	☐	☐
Innehåller produkten BHT?	☐	☐
Innehåller produkten triclosan?	☐	☐
Innehåller produkten EDTA?	☐	☐
Innehåller produkten NTA?	☐	☐
Innehåller produkten LAS?	☐	☐
Innehåller produkten ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EUs rapporter om hormonstörande ämnen (se bilaga 2 för definitionen och http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm)	☐	☐
Innehåller produkten nanopartiklar/material?	☐	☐
Innehåller produkten ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT eller vPvB?	☐	☐
Innehåller produkten färgämnen?	☐	☐
Om ja, ange CI nummer _____	☐	☐
Om ja, ange E-nummer, BCF- eller logKow-värde: _____		
Innehåller produkten parfymer och doftande tillsatser?	☐	☐
Om ja, har parfym tillsatts i enlighet med IFRAs riktlinjer?	☐	☐

Nordisk Miljömärkning
Kosmetiska produkter 090/2.0
Remissversion

- Om ja, marknadsförs produkten för spädbarn- baby- och/eller barn?
- Innehåller produkten konserveringsmedel?
- Om ja, har konserveringsmedel tillsatt enbart för att skydda produkten?
- Om ja, ange E-nummer, BCF- eller logKow-värde: _____
- Innehåller produkten UV-filer?
- Om ja, har UV-filer endast tillsatts för att skydda konsumenten?
- För solskyddsprodukter: Följer märkning av SPF-faktor Kommissionens rekommendation den 22 september 2006?
- För tandkräm: Innehåller produkten NLS?
- För produkter för djur: Innehåller produkten färg och/eller parfym?

Om ja till någon av punkter ovan, förklara varför: _____

Datum:

Företagsnamn:

Ansvarigs underskrift

Namnförtydligande (blockbokstäver)

Email/telefonnummer

Bilaga 4 – Intyg från råvaraproducent

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av kosmetiska produkter.

Råvarans namn: _____

Råvarans funktion: _____

Som ingående ämne räknas alla ämnen i produkten, även tillsatta additiver i ingredienserna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer), dock inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen, vilka ingår i produkter som sköljs av i koncentrationer under 0,01 % (100 ppm) och i produkter som lämnas kvar i koncentrationer under 0,001 % (10 ppm) såvida de inte tillsatts en råvara medvetet och med ett bestämt syfte.

	Ja	Nej
Har ämnen tillsatts till råvaran som är klassificerade som cancerframkallande, mutagena, reproduktionsskadliga, allergena med R42 och/eller R43 eller potentiellt hormonstörande?	☐	☐
Innehåller råvaran silikon och/eller siloxaner?	☐	☐
Innehåller råvaran BHT?	☐	☐
Innehåller råvaran triclosan?	☐	☐
Innehåller råvaran EDTA?	☐	☐
Innehåller råvaran NTA?	☐	☐
Innehåller råvaran borat eller perborat?	☐	☐
Har nitromusk eller polycykliska muskförbindelser tillsatts till råvaran?	☐	☐
Innehåller råvaran ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande enligt EUs rapporter om hormonstörande ämnen (se bilaga 2 för definitionen och http://ec.europa.eu/environment/endocrine/index_en.htm)	☐	☐
Innehåller råvaran nanopartiklar?	☐	☐
Innehåller produkten ämnen som i EU har bedömts att vara PBT eller vPvB?	☐	☐
Innehåller råvaran färgämnen?	☐	☐
Om ja, ange CI nummer _____	☐	☐
Om ja, ange E-nummer, BCF- eller logKow-värde: _____		
Innehåller råvaran barium, bly, kvicksilver, kadmium eller sexvärt krom?	☐	☐
Om ja, ange koncentration: _____		
Innehåller råvaran parfymer och doftande tillsatser?	☐	☐

Nordisk Miljömärkning
Kosmetiska produkter 090/2.0
Remissversion

Om ja, även bilaga 5 ska uppfyllas.

Innehåller råvaran konserveringsmedel?

Om ja, ange E-nummer, BCF- eller logKow-värde: _____

Innehåller råvaran UV-filter?

Om ja till någon av punkterna ovan, förklara varför: _____

Datum:

Företagsnamn:

Ansvarigs underskrift

Namnförtydligande (blockbokstäver)

Email/telefonnummer

Bilaga 5 – Intyg från parfymproducent angående ämnen i parfymblandningar.

Parfymens namn: _____

Innehåller parfymblandningen ämnen som är klassificerade som cancerframkallande, mutagena, reproduktionsskadliga, allergena med R42 och/eller R43 eller potentiellt hormonstörande (se definition i. bilaga 2)?

Ja Nej

Innehåller parfymblandningen något av de 26 deklarationspliktiga parfymämnen?

Ja Nej

Om ja, ange parfymämne och mängd i vikt-%:

Datum:

Företagsnamn:

Ansvarigs underskrift

Namnförtydligande (blockbokstäver)

Email/telefonnummer

Bilaga 6 – Intyg från producenten av emballage

Plastemballage:

	Ja	Nej
Har plastemballagen DIN-märkning ?	☐	☐
Innehåller emballage eller etiketter halogenerad plast?	☐	☐

Papper, kartong eller pappemballage

	Ja	Nej
Är emballagepapper/-kartong/-papp blekt med klorgas?	☐	☐

Datum:

Företagsnamn:

Ansvarigs underskrift

Namnförtydligande (blockbokstäver)

Email/telefonnummer

Bilaga 7 – Förnybara råvaror i kosmetika (Frivilligt krav)

För att marknadsföras som Svanenmärkt kosmetika baserat på hållbara naturråvaror ska alla relevanta krav i kriteriedokumentet för kosmetik uppfyllas, samt följande tilläggskrav:

Andel förnybar vegetabilisk råvara

Minst > 50 % av aktivinnehållet ska vara vegetabilisk ursprung och > 95 % (w/w) av alla organiska ämnen i produkten ska vara baserade på förnybara och samtidigt hållbara råvaror av vegetabiliskt ursprung. Vatten och oorganiska ingående ämnen räknas inte med.

Vegetabilisk förnybar råvara är biologiskt material från växtriket, som kontinuerligt reproduceras i naturen inom en tidsperiod på 100 år.

- Producentens beskrivning över vilka råmaterial som ingår i produkten, deras viktandelar
- Råmaterialproducentens beskrivning över ursprung av råmaterialet.

Hållbar produktion av vegetabilisk råvara

Licensinnehavaren ska känna till ursprunget av den vegetabiliska råvaran och säkra att den inte kommer från skyddsvärda skogsmiljöer med stor biologiskt mångfald och/eller socialt värde. Nordisk Miljömärkning kan dra in licensen vid misstanke om att kravet inte uppfylls.

- Leverantördata, växtens namn (vetenskapligt namn och på ett nordiskt språk) och ursprung (land, delstat och region/provins/kommun) på all vegetabilisk råvara.
- Nordisk Miljömärkning har rätt till att kräva in ytterligare dokumentation för att kunna styrka spårbarheten eller om det är osäkert om råvaran kommer från områden där den biologiska mångfalden eller det sociala skyddsvärdet är hotat.

Andel certifierad råvara

100 % av all råvara från oljepalmer, soja och sockerrör samt 70 % av träråvaran (t.ex. till tallolja) ska vara certifierad enligt en standard och certifieringssystem som uppfyller Nordisk Miljömärknings krav för certifiering av biomassa. Alternativt kan de vara ekologiskt odlade.

90 % av annan vegetabilisk råvara ska vara ekologiskt odlad. Certifieringsorganet ska vara godkänt av IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) enligt EU's förordning 2092/91, EN 45011/45012 eller ISO Guide 65/1996 (General Requirements for bodies operating product certification systems) eller motsvarande.

- Kopia av certifikat som är undertecknat av godkänt certifieringsorgan.

Marknadsföring

En kosmetisk produkt som licensierats enligt kriterierna för Kosmetik samt tilläggskraven för Naturkosmetik får marknadsföras som Svanenmärkt kosmetika baserat på hållbara naturråvaror. Produkterna ska då märkas med Svanenmärket samt obligatorisk undertext ” baserat på hållbara naturråvaror”. Se vidare under kapitlet Svanenmärkets utformning i kriterierna.

Riktninglinjer for certifiering av träråvara/biomassa

Certifierad biomassa som ingår i miljömärkta produkter ska vara certifierad av en tredjepart efter en gällande standard för biomassaproduktion som uppfyller kraven på standard och certifieringssystem. Följande krav gäller för standarder, certifieringssystem och certifieringsorgan som kan accepteras av Nordisk Miljömärkning.

Standarder:

1. Standarden ska balansera ekonomiska, ekologiska och sociala intressen och stämma överens med FNs Riodokument, Agenda 21 och Skogsprinciperna samt respektera relevanta internationella konventioner och avtal.
2. Standarden ska innehålla absoluta krav samt främja och sikta mot en bärkraftig produktion av träråvara/biomassa.
3. Standarden ska vara allmänt tillgänglig. Standarden ska vara utvecklad i en öppen process där ekologiska, ekonomiska och sociala intressen har varit inbjudna att delta.

Certifieringssystem:

Certifieringssystemet ska vara transparent, ha bred nationell eller internationell trovärdighet och ska kunna verifiera att kraven i standarden (se ovan) är uppfyllda.

Certifieringsorgan:

Certifieringsorganet ska vara opartiskt, trovärdigt och kunna verifiera att kraven i standarden är uppfyllda. Det ska kunna kommunicera resultatet samt vara lämpat för en effektiv implementering av standarden.

Dokumentation:

- Kopia av standarden, namn, adress och telefon till organisationen som har utformat standarden, samt certifieringsorganets slutrapport.
- Det ska finnas referenser till personer som representerar parter och intressegrupper som är inbjudna till att delta i utvecklingen av standarden.

Nordisk Miljömärkning har rätt till att kräva in ytterligare dokumentation för att utvärdera om kraven till standard och certifieringssystem är uppfyllda.

Bilaga 8 – Beräkningar

1 CDV

$CDV(\text{kronisk}) = \Sigma(\text{DF}_i \times \text{mängd (mg) av ämnet } i \text{ pr. g AI} / \text{TF}_i (\text{kronisk}))$

DF_i = nedbrytningsfaktorn för ämnet *i*, som framgår av DID-listan

TF_i = kronisk toxicitetsfaktor för ämnet *i*, som framgår av DID-listan

Beräkning av CDV utförs på högst angivna brukslösning (g/liter brukslösning).

Upplysningar om DF och TF hämtas som utgångspunkt från DID-listan daterad januari 2007 eller senare versioner. För ämnen som inte omfattas av listan bestäms faktorerna genom följande:

DF sätts till (se i övrigt DID-listan part B för detaljer):

- 0,05 för organiska ämnen, som är lätt nedbrytbara enligt bilaga 2.
- 0,15 för organiska ämnen, som är lätt nedbrytbara enligt bilaga 2, men för vilka 10-dagars fönstret inte är uppfyllt (tensider undantagna)
- 0,5 för organiska ämnen, som är potentiellt nedbrytbara enligt bilaga 2.
- 1,0 för organiska ämnen, som är persistenta

TF bestäms således (se i övrigt DID-listan part B för detaljer):

TF = toxicitet / SF,

Där toxiciteten är det lägsta funna långtids NOEC-värdet eller det lägst funna akut LC50/EC50/IC50-värdet. Om långtids NOEC-värde inte finns bestäms faktorerna genom följande:

SF_{kronisk} sätts till (se i övrigt DID-listan part B för detaljer):

- 10 för ämnen för vilka det föreligger tre långtids NOEC med minst tre organismgrupper som representerar tre trofiska nivåer
- 50 för ämnen för vilka det föreligger två långtids NOEC med minst organismgrupper, som representerar 2 trofiska nivåer
- 100 för ämnen för vilka det föreligger en långtids NOEC (fisk eller krebsdyr)
- 1 000 för ämnen för vilka det föreligger akut toxicitetsdata för alle tre organismgrupper
- 5 000 för ämnen för vilka det föreligger akut toxicitetsdata för två organismgrupper
- 10 000 för ämnen för vilka det bara föreligger akut toxicitetsdata för en organismgrupp

2 Mängden emballage

Mängden emballage jämför mängden emballagematerial med mängden innehåll med hjälp av följande formel:

$$\frac{\text{Vikt}_{\text{total}} + \text{Vikt}_{\text{icke post consumer recycled}} - \text{Vikt}_{\text{pump}}}{2 \times t} \leq 7 \times \ln(\text{Vol}_{\text{produkt}} + 1) + 0,045 \times \text{Vol}_{\text{produkt}} + 5$$

där

$\text{Vikt}_{\text{total}}$ = vikten av hela primäremballagen (inkl. etikett + infoblad) i gram

$\text{Vikt}_{\text{icke postconsumer recycled}}$ = vikten av den delen av emballagen som inte är från postconsumer recycling i gram

$\text{Vikt}_{\text{pump}}$ = vikten av eventuell doseringspump i gram

t = returtalet

ln = den naturliga logaritmen

$\text{Vol}_{\text{produkt}}$ = volymen av produkten i ml

Emballagematerial anses vara postconsumer-återvunnet om dess råvara samlas in från konsumentledet. Om råvaran är industriavfall från materialproducentens egen produktion eller distributionsledet, anses materialet inte vara återvunnet.

Returtalet berättar hur många gånger ett emballage återanvänds. Om emballaget återanvänds som emballage, sätts returtalet till 2. Högre siffra kan användas om högre returtalet än 2 kan dokumenteras. Om emballaget återanvänds som material, är returtalet 1.

Tabell 4 Exempel på produkt utan pump och med 0 % returmaterial som uppfyller kravet ovan

Volym på produkt (ml)	Vikt på förpackning (g)
10	22
50	34
100	41
150	46
250	54
500	71
1000	98